

Welkom, mededelingen**Gezang 219: 1, 2, 4**

1 Zingt ten hemel toe, juicht en jubelt Gode,
want Hij wordt niet moe voor ons uit te gaan
als een vuur vooraan levenden en doden!
2 Christus onze Heer is voor ons gestorven
en Hij daalde neer in het doodsgebied,
deed de dood te niet in de nieuwe morgen.
4 Maatslag der natuur, kringloop der getijden,
luistert naar het uur dat zijn liefde slaat,
Hij kwam ons te baat, Hij zal ons bevrijden!

Stil gebed, votum en groet**Psalm 106: 1, 3, 4**

1 Looft nu den HEER, want Hij is goed,
die met zijn liefde ons ontmoet.
Zijn trouw houdt stand te allen tijde.
Wie prijst zijn daden woord voor woord?
Wie kan zijn heerlijkheid belijden?
Wie looft Hem zodat elk het hoort?
3 HEER, wij zijn zondig, wij zijn boos,
als onze vaadren goddeloos,
die in Egypte U verachtten,
en voor uw wondren doof en blind,
U bij de Schelfzee niet gedachten,
uw gunsten sloegen in de wind.
4 Maar Hij heeft nochtans hen bevrijd.
Hij toonde hun zijn majesteit,
om zo zijn naam te doen verhogen.
Zijn dreigen dreef de zee uiteen,
en Israël ging op het droge
als door een vlakke steppe heen.

Gebed**Schriftlezing: Genesis 3: 1-19 (NBV21)**

¹Van alle in het wild levende dieren die de HEER God gemaakt had, was de slang het sluwst. Dit dier vroeg aan de vrouw: 'Heeft God werkelijk gezegd dat jullie van geen enkele boom in de tuin mogen eten?' ²'We mogen de vruchten van alle bomen eten,' antwoordde de vrouw, ³'behalve die van de boom in het midden van de tuin. God heeft ons verboden van de vruchten van die boom te eten of ze zelfs maar aan te raken; doen we dat toch, dan zullen we sterven.' ⁴'Jullie zullen helemaal niet sterven,' zei de slang. ⁵'Integendeel, God weet dat jullie de ogen zullen opengaan zodra je daarvan eet, en dat jullie dan als God zullen zijn en kennis zullen hebben van goed en kwaad.'

⁶De vrouw keek naar de boom. Zijn vruchten zagen er heerlijk uit, ze waren een lust voor het oog, en ze vond het aanlokkelijk dat de boom haar wijsheid zou schenken. Ze plukte een paar vruchten en at ervan. Ze gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en ook hij at ervan. ⁷Toen gingen hun beiden de ogen open en merkten ze dat ze naakt waren. Daarom regen ze vijgenbladeren aan elkaar en maakten er lendenschorten van.

⁸Toen de mens en zijn vrouw de HEER God in de koelte van de avondwind door de tuin hoorden wandelen, verborgen zij zich voor Hem tussen de bomen. ⁹Maar de HEER God riep de mens: 'Waar

ben je?' ¹⁰Hij antwoordde: 'Ik hoorde U in de tuin en werd bang omdat ik naakt ben; daarom verborg ik me.' ¹¹'Wie heeft je verteld dat je naakt bent? Heb je soms gegeten van de boom waarvan Ik je verboden had te eten?' ¹²De mens antwoordde: 'De vrouw die U mij hebt gegeven om mij terzijde te staan, gaf mij vruchten van de boom en toen heb ik ervan gegeten.' ¹³'Waarom heb je dat gedaan?' vroeg de HEER God aan de vrouw. En zij antwoordde: 'De slang heeft me misleid en toen heb ik ervan gegeten.'

¹⁴De HEER God zei tegen de slang:
'Vervloekt ben jij dat je dit hebt gedaan,
het vee zal je voortaan mijden,
wilde dieren wenden zich af;
op je buik zul je kruipen
en stof zul je eten,
je hele leven lang.

¹⁵Vijandschap sticht Ik tussen jou en de vrouw,
tussen jouw nageslacht en het hare;
dat verbrijzelt jou de kop,
jij bijt het in de hiel.'

¹⁶Tegen de vrouw zei Hij:
'Je zwangerschap maak Ik tot een zware last,
zwoegen zul je als je baart.
Je zult je man begeren,
en hij zal over je heersen.'

¹⁷Tegen de mens zei Hij:
'Je hebt geluisterd naar je vrouw,
gegeten van de boom die Ik je had verboden.
Vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan,
zwoegen zul je om ervan te eten,
je hele leven lang.

¹⁸Dorens en distels zullen er groeien,
toch moet je van zijn gewassen leven.

¹⁹Zweten zul je voor je brood,
totdat je terugkeert tot de aarde, waaruit je bent genomen:
stof ben je, tot stof keer je terug.'

Psalm 113: 1, 2

1 Prijst, halleluja, prijst den HEER,
gij 's HEREN knechten, immermeer
moet 's HEREN naam gezegend wezen.
Van waar de zon in 't Oosten straalt,
tot waar z' in 't Westen nederdaalt,
zij 's HEREN grote naam geprezen.
2 Ver boven aller volken trots
blinkt hemelhoog de glorie Gods.
Wie is als Hij, de HEER der heren?
Hij onze God, die troont zo hoog,
slaat op het diepste diep zijn oog.
Hemel en aarde moet Hem eren.

Preek**Thema: God en mens**

Artikelen 14 en 17 van de Nederlandse geloofsbelijdenis komen aan de orde. Zie pagina 3.

Gezang 430: 3, 4, 6, 7

3 Ach, dat ik U zo laat herkende,
Gij die de schoonheid zelve zijt,
dat ik niet eer mij tot U wendde,
mijn zielerust, mijn zaligheid!

Ach, dat ik U, mijn heil, mijn schat,
zo laat heb liefgehad.

4 Ik ging verwaald langs vele wegen,
ik zocht U wel, maar vond U niet,
ik ging verblind het duister tegen,
ik minde wat de wereld biedt.

Nu hebt Gij zo mijn hart gewend,
dat ik U heb herkend.

6 Blijf, Heer, mij met uw gunst genegen,
dat ik niet weer verdwalen zal;
houd Gij mijn voeten op uw wegen,
dan brengen zij mij niet ten val.
O licht, dat op mijn leven viel,
verlicht mij lijf en ziel.

7 Ik heb U lief, o wonderschone,
ik heb U lief, Gij zijt mijn God.
Ik vraag niet, dat Gij mij zult lonen;
ik heb U lief, ook in de nood.
Ik heb U lief, o schoonste licht,
gezegend Aangezicht!

Gebeden

Collecteaankondiging

1. El Roi
2. Kerkjeugd en onderwijs

Geloofsbelijdenis (gezongen)

Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus, zijnen eniggeboren Zoon,
onze Here;
die ontvangen is van de Heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria;
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle;
ten derden dage wederom opgestaan uit de doden;
opgevaren ten hemel,
zittende ter rechterhand Gods, des almachtigen
Vaders;
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
is gekruisigd, gestorven en begraven,
Ik geloof in de Heiligen Geest.
Ik geloof ene heilige, algemene, christelijke kerk,
de gemeenschap der heiligen;
vergeving der zonden;
wederopstanding des vleses;
en een eeuwig leven.
Amen, amen, amen.

Zegen

NEDERLANDSE GELOOFSBEIJDENIS**Artikel 14 De schepping van de mens; de val en zijn gevolgen**

Wij geloven, dat God de mens uit het stof der aarde geschapen en hem gemaakt en gevormd heeft naar zijn beeld en gelijkenis, goed, rechtvaardig en heilig, zodat hij met zijn wil in alles overeen kon stemmen met de wil van God. Maar toen de mens in die hoge staat verkeerde, heeft hij daarvoor geen begrip getoond en zijn bevoorrechte plaats niet ingezien, maar heeft zich willens en wetens aan de zonde onderworpen en daarmee aan de dood en de vervloeking door gehoor te geven aan het woord van de duivel. Want het gebod ten leven, dat hij ontvangen had, heeft hij overtreden en door zijn zonde heeft hij zich losgerukt van God, die zijn ware leven was. Zo heeft hij zijn gehele natuur bedorven en daarmee de lichamelijke en geestelijke dood verdiend. Doordat hij in al zijn doen en laten goddeloos, verkeerd en verdorven is geworden, heeft hij alle voortreffelijke gaven die hij van God ontvangen had, verloren. Hij heeft daarvan niets overgehouden dan zwakke sporen, die echter voldoende zijn om de mens iedere verontschuldiging te ontnemen.

Al het licht in ons is immers in duisternis veranderd, zoals de Schrift ons leert: Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet gegrepen (Joh. 1 : 5), waar de heilige Johannes de mensen duisternis noemt. Daarom verwerpen wij al wat men in strijd hiermee leert over de vrije wil van de mens, aangezien de mens niets dan een slaaf der zonde is en niets kan aannemen of het moet hem uit de hemel gegeven zijn (Joh. 3 : 27). Want wie zal zich erop beroemen uit eigen kracht iets goeds te kunnen doen, daar Christus immers zegt: Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekt (Joh. 6: 44)? Wie zal wijzen op zijn eigen wil als hij weet, dat de gezindheid van het vlees vijandschap is tegen God (Rom. 8 : 7)? Wie zal reppen van zijn eigen kennis, wanneer hij inziet dat een ongeestelijk mens niet aanvaardt hetgeen van de Geest van God is (1 Kor. 2: 14)? Kortom, wie zal ook maar een enkele gedachte in het midden brengen wanneer hij weet dat wij niet bekwaam zijn iets uit onszelf te denken, maar dat onze bekwaamheid uit God is (2 Kor. 3 : 5)?

Daarom behoort het woord van de apostel voor ons onwrikbaar te blijven: dat het God is, die om zijn welbehagen zowel het willen als het werken in ons werkt (Filp. 2 : 13). Want geen kennis of wil is in overeenstemming met die van God, als Christus ze niet in de mens tot stand heeft gebracht, zoals Hij ons dit leert met de woorden: zonder Mij kunt gij niets doen (Joh. 15 : 5).

Artikel 18 De menswording van gods zoon

Wij belijden dan, dat God de belofte, die Hij aan de vaderen gedaan had door de mond van zijn heilige profeten, vervuld heeft door zijn eigen, eniggeboren en eeuwige Zoon in de wereld te zenden op de door Hem bestemde tijd. Deze heeft de gestalte van een dienstknecht aangenomen en is aan de mensen gelijk geworden (Filp. 2 : 7) door werkelijk een echte menselijke natuur aan te nemen met al haar zwakheden, maar zonder zonde. Hij is ontvangen in de schoot van de gelukzalige maagd Maria door de kracht van de Heilige Geest, zonder toedoen van een man. Hij heeft niet alleen de menselijke natuur aangenomen wat het lichaam betreft, maar ook een echte menselijke ziel om werkelijk mens te zijn. Want omdat de ziel evenzeer verloren was als het lichaam moest Hij ze beide aannemen om beide te behouden. Tegenover de ketterij van de Wederdopers, die ontkennen dat Christus van zijn moeder menselijk vlees aangenomen heeft, belijden wij daarom dat Hij deel gekregen heeft aan het bloed en vlees van de kinderen (Hebr. 2 : 14); dat Hij een vrucht van Davids lendenen is (Hand. 2 : 30); gesproten uit het geslacht van David naar het vlees (Rom. 1 : 3); vrucht van Maria's schoot (Luc. 1 : 42); geboren uit een vrouw (Gal. 4: 4); spruit van David (Jer. 33: 15); scheut uit de wortel van Isai (Jes. 11 : 1); gesproten uit Juda (Hebr. 7 : 14); afkomstig van de Joden wat het vlees betreft (Rom. 9 : 5): uit het geslacht van Abraham, aangezien Hij het geslacht van Abraham heeft aangenomen en in alle opzichten aan zijn broeders gelijk is geworden, zonder te zondigen (Hebr. 2: 17 en 4: 15). Zo is Hij in waarheid onze Immanuël, dat is: God met ons (Mat. 1 : 23).